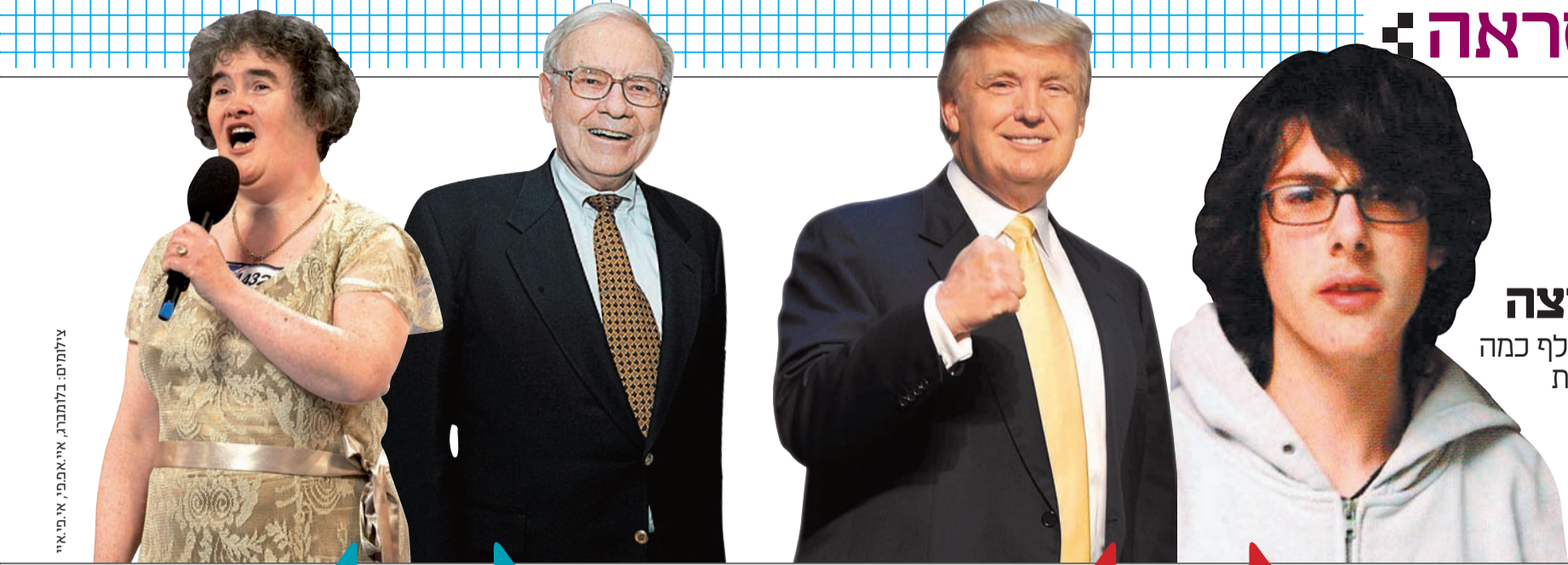

השראה

צילומים: דלוריס ארנלד, אי.פי.אי

נרקיס מלך הביצה קית קמפבל שולף כמה דוגמאות בולטות

”רברט הוקינס, שרצח שמונה אנשים בקניון באומהה, כתב: 'הרגתי את כולם ואת עצמי ועכשיו אני אהיה מפורסם'. אני לא חושב שהוא היה נרקיסטיס קליני, אבל המעשים שלו מונעים על ידי התרבות הנרקיסטיטית”

”אם אבקש מאנשים לנקוב בשמו של מנהיג אמריקאי גדול, הם יגידו דונלד טראמפ. זה משום שיש לו תוכנית טלוויזיה והוא שם את השם שלו על כל דבר”

”ורון באפט הוא לא נרקיסטיס, הוא מאוד צנוע. יש עוד הרבה מנהלים טובים שאנחנו פשוט לא מודעים עליהם כי הם לא לעבוד נהדר, אבל הבניה היא שהיא לא”

”ברגע שסחן בויל נכנסה למכונה, הם אכלו אותה בחיים. אם היא היתה נרקיסטיטית זה יכול היה לעבוד נהדר, אבל הבניה היא שהיא לא”

הזכחה נוספת לאופן שבו הנרקיסטים רומסו כל חלקיה טובה מוצא קמפבל בסיפוריה של סוזן בויל. "מה שהרהים אותי זה שאנשים הוקסמו ממנה כי היא נראתה אתגטית", הוא אומר, "כאילו היא לא חלק ממכונת הסלבריטאות – ואתה רואה שיש רעב אמיתי לאתגטיות הזו. אבל ברגע שהיא נכנסה למכונה הם פשוט אכלו אותה בחיים; זה כמעט טרגי. אם היא היתה נרקיסטיטית זה היה יכול לעבוד נהדר, היא נכח היתה מאושרת. היא היתה יוצאת, משתכרת, מוצאת לעצמה בעל חוש, עושה סיבוב הופ' עות. הבניה היא שהיא אדם נורמלי, היא לוקחת אישית את כל מה שקורה".

הנרקיסטיס הנהגה, השאר סובלים

נרקיסטיות נהפך באחרונה לבאזז גם בהקשר של המיי תוך העיתונות הכלכלית של החדשים האחרונים מלאה במאמרים שמשלים את היותם בוגרי תוכנית ה-MBA הברוקרקים השחצנים של וול סטריט במשבר. קמפבל מס' כים, וסבור שהטענה הזו רלבנטית גם לאורך הקטן. "יש כל מיני מנגנונים שעוזרים לנרקיסטיס לבנות את העולם המרוממין שבו הוא חי. למשל אשראי – זה כלי נהדר שעוזר לאנשים לחשוב שהם יותר מצליחים כלכלית ממה שהם באמת. אנשים קנו בתים שהם לא יכולים להרשות לעצמם, מה שגרם לקריסה של שוק הנדל"ן". לא רק הקידמה הכלכלית מעודדת נרקיסטים – גם הט' כנולוגיה מייצרת עוד ועוד כלים שמסיעים לאנשים לטפח את ההעצה העצמית. "באינטרנט, למשל, אתה יכול להוראות איך שאתה רוצה כפרופיל שלך במייפייס, ויכולים להיות לך הרבה יותר חברים בטוויטק מאשר בעולם האמיתי".

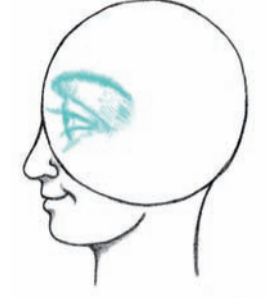
הנרקיסטיסטים הם אנשים עם ביטחון גבוה, היתה משוכנעים שהם יותר טובים מאחרים וקשה להיות בסביבתם. לא פוגשים אותם בקליניקה, יש יותר סיכוי לפגוש אותם במסגרת העבודה, בתור מנכ"לים למשל" –

קמפבל יילא להסוות עם אנשים שמאוהבים בעצמם. זו עצה הרבה יותר חשובה מלאהוב את עצמך.

”ישנו המעגל הראשון, של אנשים יהירים וחלולים, והמעגל השני של התופעה, של אנשים שנגררים אחריהם מתוך חרדה. יש לנו תרבות שלמה שנצבעה בצבעים הנרקיסטיים האלה, וזה גורם לאנשים נורמלים להרגיש חסרי ביטחון”

”אם אני נרקיסטיס אני אהיה טוב בלהתחיל מערכות יחסים, בלהיפך מנהיג. אם אטעה אנשים אחרים, ואם אחרים יצליחו אוכל לגנוב להם קרדיט. זו הרגשה טובה וזה עובד בטווח הקרוב. לנרקיסטיס לא כך כך רע להיות נרקיסטיס, אבל בשביל החברה זה נורא”

מתבונן על העולם החדש

שיזף רפאלי

העיקר הבריאות

היא כבר תוכנית עסקית, לא רק ברכה. זה נכון גם אצל ברק אובמה: חלק גדול מתוכנית ההתאוששות הכלכלית שלו מורכב מהשקעות ענק, חסרות תקדים, במחקר ובפיתוח רפואי, והממשל כולו מתגייס לדחיה אדרה שתוביל לצמיחת הכלכלה שסביב הבריאות.

ממשל אובמה הצטרף בכך למגמה שמתרחבת זה כמה עשורים. כבר שנים שההוצאות על בריאות, הן ברמת משק הבית והן בוויה הלאומית והבינלאומית, גבוהות מאוד, ורק גולות כל הזמן. המי שימה להיות בריאים, אפילו בהיעדר ריאות האמריקאית ולפשת את עבודתה. אחר כך גם מיקרוסופט נכנסה לתמונה עם WebMD, וב1999 התמוגגו שני הפ' רייקטיס לאתר בריאות מוביל. כמה שנים אחר כך גם גוגל מצאה

במקביל לענף הרשת, כמעט כל מערכות הבריאות – הממשלתיות, הלאומיות והמקומיות – החלו לעסוק גם והשקיעו אותו ב"Healthcare", ויוזמה נועזת קים הרפואיים, סליקת תשלומים ותיקוף מרשמים. מדובר בביג ביזנס, כולם רר צים בזה חלק. עד כדי כך גדול, שמילות מרשמים בגוגל הן אלו העוסקות בבריאות, תרופות ותיבועת רשלנות.

באות האינטרנט הקרמונים, ג'ים קלארק, לקח את ההון שעשה מ"Networks (וכי רים? הדפדפן שהוביל את גל הרטוקום) והשקיע אותו ב"Healthcare", ויוזמה נועזת שנועדה להעלות לרשת את מערכת הבי ריאות האמריקאית ולפשת את עבודתה. אחר כך גם מיקרוסופט נכנסה לתמונה עם WebMD, וב1999 התמוגגו שני הפ' רייקטיס לאתר בריאות מוביל. כמה שנים אחר כך גם גוגל מצאה

במקביל לענף הרשת מגיעות עומק יותר מענייני התיק הרפואי ותשלום הביטוח. הרי פעם היינו חולכים, מי בר' חילו ומי ברחימי, לרופא כדי לשמוע את הריאיונהו שלו, היום אנו חולכים לרופא כדי לטסר לה מה מצאנו בגוגל על המחלה, הרבה לפני האבחנה. אנחנו נחנו באים כדי לשמוע. יש לנו דעות אהחנו גם חושבים שיש בירגו ידעיות – על הבניה, הטיפול, העלויות והחלר פות. גם בעבר המסדר הרפואי היה צריך להתמודד עם הידע שאיתו באנו – עצות הסבתא, הדעות של השכנה. אבל מאז הולדת הרשת, לכל חולה יש הרבה יותר עצות ודעות.

את עצמה מתלוצצת עם רופאיה. רפואה היא אחד התחומים שבהם מקפידה ענקית האינטרנט על פיתוח אגרסיבי: ב"Google Health היא מזמינה יחידים וקבוצות לה שמש בשירותיה ובשרתיה כדי לרכז מידע רפואי, להקל על העברתו ממקום למקום ולגשר על האי-התאמות, האי-נעי מיות חוסר היעילות שמאפיינים את המי ערכות הרפואיות המסורתיות, המבוזרות. כשנכנסה לתחום עתיר משאבים זה הקי מה עליה גוגל את איברי הפרסיות שאר מתנגדים, אבל מאז הידקה את שיתופי הפעולה עם חברות הביטוח, מוסדות הבי ריאות, בתי החולים ומשווקי התרופות כדי להוכיח שתרומת הרשת לבריאות האדם עולה על הסיכונים הנוגעים לפרסיות. גם הפעם הגיבה מיקרוסופט במיזם רומה HealthVault ("כספת הבריאות").

פרופ' שיזף רפאלי הוא ראש בית הספר לניהול והמרכז לחקר חברת המידע באוניברסיטת חיפה. shezaf.n@net

שאנשים באמריקה יאהבו את עצמם יותר. יש לנו כל כך הרבה ביטחון עצמי פה, שזה פשוט מפחיד".

העצות האלה נשמעות הגיוניות, אבל קמפבל יודע היטב כמה קשה לסיים אותן. בשנה שעברה, למשל, הוא ליווה את אחת משתי בנותיו, שהיתה אז בת חמש, לטקס קבלת תואר תלמידת החודש. 40 ילדים זכו בתואר הנכסף. "היא עשתה פוסטר של עצמה והיתה צריכה לכתוב את כל הסיבות שבגללן היא כוכבת", הוא מספר בצער. מה אתה אומר לה, בהורה, במקרים כאלה?

"זה החלק הקשה. הדבר שהכי קשה לילדים ללמוד היום זה איך להיכשל, כי כשאתה מקבל כל כך הרבה פרסים כל היום, כישלון הוא די שוק. אז אני מבלה הרבה זמן בללמד אותה להיכשל. אבל זה קשה כי אתה חלק מחברה שמושכת בכיוון ההפוך. אני מנסה, אבל אני ללא ספק לא הורה מושלם.

"אני גם מעודד אותה להיות אמפתית לאנשים אחרים ומשתדל לשבח אותה על אומץ במקום להגיד לה שהיא מיוחדת. אני מצביע על האנשים בטלוויזיה ואומר: 'הבחורה הזו, יש לה הרבה דברים אבל היא מפונקת ורעה לאנשים אחרים ואת לא רוצה להיות כמות'".

אולי רק המיתון יביא את התיקון

קמפבל, שכפי שכבר אפשר לנחש אינו טיפוס אופטימי במיוחד, מודה שאין לו ממש פתרון לבעיה. "אני יודע שה' מודל שהענו – שיש בו דברים נכון' לפעול מתוך תשוקה' וללמד ילדים אחרות – הוא קשה ונרקיסטיות זה קל. אלה גם דברים שלא מוכרים כל כך טוב בטלוויזיה. אנחנו צריכים שזהו גדול יותר, אבל אני לא יודע מה".

אולי המשוה הזה יכול להיות דווקא המשבר הכלכלי: אולי מה עצמת מתוך הנרקיסטיות יכול להיות גם התרופה לו. כבלוג המצוין שבו הוא עוסק בתופעה (narcissismblog.com) עוקב קמפבל אחר השינויים בצריכה האמריקאית על רקע המיתון. "ניתוחים פלסטיים ירדו קצת, המכירות של יליות הענק ירדו", הוא מספר, "ההשאלה שאני שואל את עצמי עכשיו היא: אם התבלטת ממש תקרום, מה יקרה האם כשאנשים באמת יצטרכו לעבוד הם יעריכו את זה שיש להם עבודה ומשפחה ויפנו קצת עורף לדברים חומריים? האם יהיה שינוי עמוק?"

או אתה בעד קריסה כלכלית טוטלית? "לא, ממש לא. אבל אם זה יקרה אני תוהה מה תהיה התוצאה. אנשים תמיד אומרים שהרוד של השפל הגדול הוא הורד הנפלא ביותר שהיה בארצות הברית. שנצא יש שרים, שבאו לפני, כך נודעו בתור תקופה הרוניסטית ובי זכונית. כך שיש משוה רומה כמה שקורה היום, ואני תוהה אם עוד זמנים קשים עשויים להביא אותנו לה. אני לא יודע מה תשובה".

עיון אובמנה, "Obamanation", לא יביא שינוי? "מאוד שימה אותי לראות את נאום ההשבעה של אובי מה. היה נדמה כאילו הוא מרבה הריב על אחריות. אבל כשאני רואה מה הוא עושה עכשיו, זה לא נראה ככה. זה נראה יותר כמו חילוף של אנשים שהתנהגו בצורה חסרת אחריות. אני לא כלכלן, אבל לעודד לעשירים לא נראה לי כמו דבר כל כך טוב".

או מהו הידע? "אני לא אדם אופטימי. הבת שלי עכשיו בת שש; עוד מעט יהיה לה דף אינטרנט, מי יודע מה יקרה, או כמה זמן היא תבלה בלקרין דימי של עצמה באינטרנט, או מה יהיה הדימוי העצמי שלה כאדם שכל הקשרים שלו והיחסים שלו יינבדו בפליקס של הטכנולוגיה. דברים כמו פייסבוק קיימים אפילו לא עשור. מפחד ככלל לרמיין מה יהיה כשהיא תהיה בת 15".